

fogadták a dán fővárosnak ezt a frisshangvételő, bátor új fórumát, mely a szinpadai kellékekről és diszletekről lemondva magával a szóval, mozdulattal és mimikával kíván közölni és hatni.

Hang I.:

Ami a koppenhágai színházi élet egészt illeti, az utóbbi hetek és hónapok bemutatói közül különösen három váltott ki szélesebb körű érdeklődést és vitákat. Az egyik Ibsen Magyarországon „Nóra” címmel ismert „Babaház”-ának felújítása volt a koppenhágai Népszínházban. Ennek érdekessége az, hogy teljesen mai darabként fogja fel a közel 100 esztendő drámát: Nóra, akit a nagyon tehetséges Lone Hertz alakít, fiatalasszony anno 1967-ként jelenik meg a deszkákon, modernül és temperamentumosan. Az ibseni probléma a fiatal, frissen kötött házasság problémájává alakul át ebben az új dán fölfogásban, s mint ilyen, közvetlenül fordul a nézőtérre ülő fiatal párok százaihoz, akik a mézeshetek eltelte után hirtelen szembetalálják magukat az együttélésből adódó asszimilációs problémákkal; e fiatalok közül sokan aztán egyik házasságból a másikba menekülve próbálják túltenni magukat a felmerülő problémákon, ahelyett, hogy azok lényegét akarnák tisztán meglátni, majd megoldani és eliminálni. Nóra modern felfogásának, s különösen pedig Lone Hert-nek személyes sikere mindesetre elvitathatatlan, ha az Ibsen aktualizálása miatt. A közönség estéről-estére az utolsó helyig megtölti a Népszínház nézőterét, s az ő igényük láthatólag nagyobb súllyal esik latba a színház vezetőinél, mint a professorok és irodalmár-kritikusok elégedetlenkedése.

Nagy sikernek számít a koppenhágai Új Színház Bruun-Olsen bemutatója is. „A polgári egylet bálja”. A tehetséges fiatal dán drámaíró, Ernst Bruun Olsen, érzékeny, sokat vitatott témához nyúl hozzá a legújabb darabjával: a szociál-demokrácia elpolgárisodásához. A szociáldemokraták csupán átvették a polgári társadalmat, a polgári kereteket, de nem alakították és alakítják azt át a maguk tanai szerint – így lehetne összefoglalni „A polgári egylet bálja” mondanivalójának lényegét. Hogy miért nem, erre a darab főhőse, a munkásasszony azt feleli: „A munkásoknak nem a hatalom kell, hanem jól akarnak élni.” – Pusztán ennek az egyetlen mondatnak az alapján is biztosra vehetjük, hogy ez az érdekes dán dráma aligha számíthat arra, hogy a vasfüggöny mögött, s történetesen Budapesten s bemutatásra kerülhet. Annál nagyobb sikerrel játszó viszont a szociáldemokráciát kipellengéző darabot abban Dániában, amelynek ma is változatlanul szociáldemokrata kormánya van...

Általános beszédtema Koppenhágában a Királyi Színház legutóbbi Rifbjerg-bemutatója is, címe „Amire egy férfinak szüksége van”. Klaus Rifbjerg, az alig 36 éves szerző, minden fiatalsága ellenére is a dán irodalmi modernizmus vezéralakjának számít. Mostani darabjáról a kritika egyöntetűleg azt mondja azonban, hogy az mint dráma - rossz. Ami mégis érdekessé és figyelemreméltóvá teszi, az a probléma fölvetése. Rifbjerg ugyanis a dán jóléti társadalom egy tipikus, vagy tipikusnak mondott és tudott alakját jeleníti meg a szinpadon: egy fiatal férfit, akinek jó állása, jó egészsége, kitűnő felesége és családja, remek autója van, - mindene; amit csak kívánhat magának. Ennek ellenére valamifajta megmondhatatlan hiányérzet él benne. A kérdésre, hogy mi hiányzik hát ennek a fiatal férfinak, a darab folyamán még csak körülbelüli, sejtető feleletet sem ad az író, - sem hősének, sem nekünk. A színházon kívül arról folyik hát buzgón a vita, miért nem adott feleletet Rifbjerg, - s ha adott volna, mi lehetett volna ez a felelet?...

HIGHLIGHTS FROM THE 20th CENTURY HUNGARIAN PRESS IN THE WEST

The following writings are presented in this column:

- ✚ Vince Sulyok: „*Moderna Ungerska Berättare*”. (Broadcasted by Radio Free Europe on March 15, 1967).
- ✚ Vince Sulyok: *Letter from the West*. (Broadcasted by Radio Free Europe on April 1, 1967).
- ✚ Vince Sulyok: *Theatrical Life in the Danish Capital*. (Broadcasted by Radio Free Europe on April 14, 1967).

~ ~ ~ ~ ~

A Szerkesztőség itt mond köszönetet Majorné Farkas Anikónak ezen rovat technikai elkészítéséért.